

Velja v Ljubljani
in po pošti:

zelo malo . . . K 54—
pol leta . . . 42—
en let . . . 21—
na mesec . . . 7—

na inženjerske:

zelo malo naprej K 95—
za pol leta . . . 50—
za leto . . . 30—
za mesec . . . 10—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ohraniti.

Naročniki naj pošiljajo
naročnine
po nakazilu.

ajo po pe-
storu in si-
kter 45 mm
za enkrat
krat popust.

Prejemniki jo na Starom trgu šte. 16. Telefon
šte. 809. — Naročniki jo na Marijinem trgu
šte. 8. — Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vrednost glede inseratov 1. dr. se naj pri-
loži na odgovor dopisnice ali ananka. — Dupli-
kat naj se čuvuje. — Rokopisi se ne vračajo.

Belgrad protestira proti nedelavnosti narodnega predstavništva.

Ldu. Belgrad, 14. sept. Danes je bil v dvorani kazine shod belgrajskih meščanov, na katerem se je protestiralo proti nedelavnosti sedanjega narodnega predstavništva. Shod je otvoril in mu predsedoval belgrajski odvetnik Kunjudžić. Med ostalimi govorniki navajamo Milana Marjanovića iz Zagreba, ki se te dni nahaja v Belgradu. V svojem govoru je izjavil, da bodo vsa ostala mesta radevolje sledila koraku belgrajskih meščanov. Ostali govorniki so govorili proti separatizmu v posameznih delih naroda. Predlagane resolucije so bile soglasno sprejete.

Apel Dalmacije na nar. predstavništvo.

Ldu. Split, 13. sept. (DDU). Apel Dalmacije na narodno predstavništvo: »Gospodu predsedniku narodnega predstavništva Draži Pavloviću, Belgrad. Podpisani, brez ozira na strankarsko pripadnost, tolmači mišljenja cele Dalmacije, pošiljajo s tem preko Vas narodnim poslancem našega kraja ta-le apel: Z ozirom na težko mednarodno situacijo, ki nalaga naši delegaciji na mirovni konferenci v Parizu skoro nepremagljivo nejednako borbo ne samo glede obvarovanja ilirskih kvadratnih kilometrov našega narodnega teritorija in rešitve stotih sočev našega ljudstva, temveč tudi glede obrane naše narodne časti in najvitalnejših ekonomskih interesov naše države, z ozirom na rešenje veličinskih problemov notranje politike, zavzrle vsako strankarsko in osebno borbo in namerite vso svojo pozornost in delavnost za vrhovne interese domovine. Občinstvo Dalmacije z največjo nesprotnostjo spremlja boje, ki se odigravajo v narodnem predstavništvu. Ne more drugače, kakor da pozivlje vse voditelje parlamentarnih strank in skupin, da napravijo konec temu stanju in da zagotovijo normalno uspešno delovanje narodnega predstavništva in celokupne uprave. Vse obstoječe spore bo rešil svojim zdravim instinktom narod sam, ki je kljub vsem nasprotstvom svojih poslancev v ogromni svoji večini složen in edinstven. Naj se ta narod čimprej pozove, da izreče svojo suvereno sodbo.

Dr. Vekoslav Skarica, škof. dr. Carič, Edvard Orgič, monsg. Fran Bulić, dr. V. Nisetic, dr. Kajo Bulat, Ivan Dinko Ilić, dr. Ante Stambuk, dr. Ivan Majstorović, dr. Ivan Tartaglia, fran Ante dr. Gančević, pop Jovo Matijašević, pop Milan Tršić Duboković, dr. Prvišlav Grisogono, dr. Ivan Bulić, Stevo Perović, dr. Jakša Račić, prof Dušan Mangješ, dr. Pavel Perat, dr. Nikola Ljubić, dr. Josip Beroš, Jovo Matačić, Ante Culić, Ante Sirotković, Jozo Ferić, Roko Culić, Stjepan Roca, don Marko Kalodjer, Gigo Kaliterna, Vicko Periš, Jakob Culić, Milan Marušić, don Fran Ivanišević, Ivo Antičević, dr. Josip Arambasin, dr. Božidar Stambul, dr. Ante Makale.

Kriza v Belgradu.

Sestava nove vlade pod dr. Dražo Pavlovićem?

Ldu. Belgrad, 14. septembra. Splošno mnenje je, da se bo sestava nove vlade poverila dr. Draži Pavloviću, čigar kandidaturu podpirajo demokraci in ostale manjše skupine. Zdi se, da hočejo radikalci in Nar. klub zahtevati za ministrskega predsednika Stojana Protića.

Svetozar Pribičević in Stojan Protić v avdijenci pri regentu.

Ldu. Belgrad, 14. septembra. Danes popoldne ob 6.50 je bil sprejet v avdijenci pri regentu prestolonasledniku Aleksandru minister za notranje stvari Svetozar Pribičević. Avdijenca je trajala dalje časa in se spravlja v zvezo s sestavo nove vlade. Nadalje je bil sprejet v avdijenci tudi Stojan Protić.

Motivacija ostavke.

Ldu. Belgrad, 13. septembra. Danes dopoldne je predložil predsednik ministrskega sveta Ljuba Davidović Njegovemu kraljevemu Visočanstvu prestolonasledniku Aleksandru demisijsko celokupne vlade. Motivacija ostavke slove: Vaše kraljevo Visočanstvo! Najnovejša vesti z mirovne konferencije v Parizu so zelo neugodne. Brezuspješna so bila prizadevanja vlade in naše mirovne delegacije, da se v mirovni pogodbi z Avstrijo in v politični pogodbi o narodnostnih manjšinah črtajo oziroma vsaj ublaže gotove določbe, ki pomenijo kršitev naše državne in narode suverenosti in ogrožajo naš mirni razvoj v bodočnosti. Vlada se ni mogla odločiti, da pristane brezpogojno in podpiše take akte mednarodnega značaja, kjer ne velja niti načelo recipročnosti. O tem vprašanju je vlada obvestila tudi predstavnike strank, ki niso zastopane v vladi, ter jih vprašala za svet. Tudi oni so izjavili, da se takim zahtevam ne more ugoditi. Ker ne more in noče sprejeti za državo določb, ki omejujejo njeno suverenost, je vlada, upoštevajoč razpoloženje javnega mnenja v državi, sklenila predložiti Vašemu Visočanstvu svojo ostavko. Preverjena je, da izpolnjuje s tem činom svojo prvo dolžnost tako napram Vašemu Visočanstvu, kakor napram državi. Zahvaljujoč se za zaupanje, katero je Vaše Visočanstvo blagovoljilo izkazati mojim tovarišem v vladi in meni, prosim Vaše kr. Visočanstvo, da ovažuje ostavko in veruje v mojo popolno vdanost. — Belgrad, 12. septembra 1919 — Predsednik ministrskega sveta Ljubomir Davidović. — Prestolonaslednik je demisijsko kraljevske vlade sprejel.

Radgona.

Pariz je izročil tisoče Slovencev na levem bregu Mure Nemški Avstriji ter s tem prijetno presenetil tukajšnje nemčurje, ki so se že popolnoma udali v nov položaj. Ti tisoči so hoteli še enkrat krikniti po svobodi in pravičnosti, še enkrat spregovoriti prosto besedo, predno se potopijo v nemškem morju. Kdo bi jim mogel prepovedati ta krik, saj je še zločincu dovoljeno, da pred obešenjem izrazi svoje želje in zahteve. In vendar — tem tisočem je prepovedalo shod najprej vojaško poveljstvo, na to pa tudi poveljstvo

za notranje zadeve v Ljubljani. Ker pa se je shod kljub temu vršil, je deželna vlada brzojavno odstavila tu obče priljubljenega vladnega zaupnika g. vladnega tajnika Klobčiča in ga premestila v Novomesto.

Da bo blamaža obmejnih Slovencev in njihovih narodnih delavcev še večja, je vojaška oblast razveljavila zaporo murskega mostu in kontrolo prometa z živili, ki gredo v Radgono. Nemčurški Radgončani, ki so zadnje dni dobivali že slab ukus nad Nemško Avstrijo in na lihem žalovali za jugoslovansko aprovizacijo, zahajajo sedaj trumoma čez Muro in se vračajo z polnimi nahrbtniki. Bogatejši radgonski meščani, ki so ves čas ščuvali proti Jugoslovanom in podpirali zlobno delo renegata dr. Kamnikarja, so si že prvi dan prostega prometa nakupili v Gornji Radgoni po več stotov moke, tako da je sedaj že zmanjkala in nima revnejše prebivalstvo gornjeradgonske okolice nobene moke več. Nemci se škodoželjno smejejo v obraz znanim slovenskim narodnjakom in pravijo, da bo tudi Gornja Radgona z okolico pripadla Avstriji ter da jih lahko Slovenci radi imamo, ko si nabavijo dovolj živil iz Jugoslavije. Večjo ironijo si je težko predstavljati.

Ce se zaslepljenost naših oblastí v slovenskih krogih ogorčeno obsoja, je to mlo povedano, v resnici pa nimamo izraza za politiko, ki jo je uganjala naša vlada ves čas in ki jo uganja še danes v radgonskem vprašanju. Tudi Prekmurci se zgražajo nad tem in si lahko mislimo, kako čedne nazore bodo dobili o svoji novi vladi, ki dela bolj za blagor Nemcev kot pa za interese slovenstva na meji.

Kaj je delal grof Stürggh v Mariboru? S kom je govoril? Kaj je storila deželna vlada v zadevi varstva slovenskega premoženja in prebivalstva v slučaju evakuacije Radgone? O prepovedi shoda pa še bomo govorili, ker naš narod nima interesa na zakulisni politiki in zahrbtnih intrigah.

Neizgovorjen govor

na glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 14. septembra 1919.

Po brezprimerni požrtvovalnosti naše, predvsem hrabre srbske vojske so slov. deli Štajerske, Koroške in Ogrske osvobojeni tujega jarma. Slovensko občinstvo smatra sedaj družbo sv. Cirila in Metoda za nepotrebno; prispevki so se znatno zmanjšali, zanimanje je prenehalo, kar dokazuje obisk in potek današnje skupščine. Ne vidijo naših pekočih ran: našega Primorja, ki se zvija od bolečin pod peto zavrtnega zatiralca.

Najzavednejše naše ljudstvo, kjer je imela šolska družba največje uspehe, je največ trpela od vojnih grozot. Na Gorlškem domovi porušeni; žalostno begunsko življenje; izumiranje dece; nepopolne muke V ostalih primorskih krajih pa vsesplošno gladovanje, kakršnega si v drugih slovenskih krajih ne morejo predstavljati. Po sesulu nekdanj tako mogočnega, toda vlad zatiranja svojih slovanskih narodov trhle Avstro-Ogrske smo se nadejali konca trpljenja. Prišli so Lah z belimi zastavami, češ da prinašajo odrešenje, svobodo in kulturo. Ko so pa imeli zadosti vojaštva na zasedeni zemlji,

so začeli mučiti naše ljudstvo na naj-
rafiniranejši način. Koliko prevare in
hinavščine!

Prvo kulturno delo teh „odrešiteljev“ je bila zatvoritev naših šol, internacija naših učiteljev, duhovnikov, uradnikov i. dr. Uboga, naša tako ukaželjna šolska mladina! Kakor prvi kristjani, so se zbirali k pouku skrivaj, po privatnih stanovanjih. Ako so jih izvažali karabinerji, so se razpršili ter poiskali druga skrivališča. Na vse načine so skušali ukaniti svoje preganjance. Med poukom je stal vedno kdo na straži; ko se je bližala nevarnost, so se deloma poskrili, deloma počeli plesati ob zvokih klavirja. Zalotil je karabiner na ulici dečka s slovensko šolsko knjigo. „Kam greš s to knjigo?“ „Vinem jo svojemu prijatelju!“ „Grem s teboj, da vidim!“ Prijatelj sicer o knjigi ni ničesar vedel, ali sprevidel je položaj ter potrdil, da jo je res posodil. In še več enakih prigodb. Za tak pouk so dijaki s Primorja bivali v Trstu ter prenašali visoke stroške za hrano in stan. Gospodje profesorji so jim šli v vseh ozirih na roko ter jih bodrili. Spominjali se jih bodo naši s hvaležno ljubeznijo.

Obupen je položaj našega Primorja, toda obupati ne smemo. Pogledimo slavno zgodovino naše junaške majke Srbije! Pred dobrim stoletjem je še vsa ječala pod tujim jarmom. In pesnik jo je bodril s proroškimi besedami:

Kad se digne kuka i motika,
Biće Turkom u Mediji muka;
Drumovi će zaželej Turaka,
Ali Turaka nigde biti neće.

Pred sto leti so srbska mesta: Belgrad, Valjevo, Šabac, Niš itd. imela še turško obilježje, sedaj so čista; ista usoda bo doletela kmalu Skoplje, Tetovo, Veleš, Bitolj i. dr.

Iz cele Primorske prihajajo begunci v Jugoslavijo. Vidite jih polne vlake. Življenje v železniških vozovih je žalostno: otroci brez veselja, matere obupane, očetje potrti od skrbi, okrog njih pa zabave, veselice, uživanje . . . Se razume: vojna traja predolgo, srca so otopela, sočutja ni, ljubezni ni. Ako jih vprašate, zakaj so prišli, vam večinoma odgovore, da zaradi otrok, da morejo obiskovati slovenske šole. Družba sv. Cirila in Metoda jim ostane edino zatočišče. Podpirati jih mora materijelno, pa tudi izposlovati pri šolskih oblastih olajšave pri vsprejemanju v učne zavode. Mogoče, da so zaostali za svojimi srečnejšimi tovariši v strokovnem znanju, zato so pa bogatejši na izkušnjah; kajti veliko so videli, pretrpeli in prečutili. Saj bodo njih srca branila in čuvala sveto iskro, katere bukne, ko pride odmenjeni čas, v mogočen plamen domovinske ljubezni, ki objame ves narod od Drave do Vardara. Takrat se bodo tudi za Primorje spominile proroške besede srbskega pesnika:

Kad se digne kuka i motika,
Biće Lahu u Primorju muka;
Drumovi će zaželej Laha,
Ali Laha — nigde biti neće!

Q. B—1.

**Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh
gostilnah, kavarnah in brivnicah!
Pridobivajte novih naročnikov!**

Komedija na Reki.

Razburjenje v Italiji radi D' Annunzijeve komedije.

Ldu. Trst, 14. sept. Po soglasnih poročilih italijanskih listov iz Rima, je napravila prva vest o D' Annunzijeve puči v zbornici in v mestu velik utis. Med sejo zbornice je prejel ministri predstnik Nitti prvo vest, ki ga je vidno razburila. Nitti se je takoj obrnil do vojnega ministra Albizzija, ki mu je sedel ob strani ter mu očital in razburjeno nekaj razlagal. Svoje besede do vojnega ministra, ki ga je mirno poslušal, je ponovno poudarjal z znameniti ogorčenostjo in pri tem parkrat močno udaril z roko na mizo. Nato je napisal nekatere ukaze, ki jih je takoj odposlal, med temi, kakor se domneva, tudi ukaz, da se mora pohod že med potom ustaviti. Poslanec Marangoni je predložil vprašanje na ministrskega predsednika, koliko je resnice na vesti, o pohodu vojaških prostovoljcev na Reko. Nitti je pozval poslanca k sebi ter ga prosil, naj ne zahteva takoj odgovora, ker mu še manjkajo točna poročila. Nitti je očitno kazal, da mu povzroča stvar preglavice, ter se je izrazil proti poslancu Marangoniju: „Mi stojimo na predvečer lakote; s takimi čini se pospešujejo naše zadrege.“ Silčno se je minister izrazil tudi proti drugim poslancem. Kakor poroča „Corriere della Sera“, so tudi drugi člani vlade izražali bojazen, da utese imeti stvar mednarodne posledice. V uradnih krogi vlada razburjenje radi „puča nekaterih mladičev“. Po seji je imel Nitti daljši pogovor z ministri vojne in mornarice.

Aranžerji reškega puča bodo kaznovani.

Ldu. Pariz, 14. sept. (Dku. Brezlično.) Vsi večerni listi priobčujejo brez komentarja Nittijevo izjavo v italijanski zbornici, glasom katere je vlada odredila, da bodo kaznovane vse osebe, ki so zakrile reški puč. „Liberte“ trdi, da ve iz dobrega vira, da se bodo zavezne vlade, zaupajoč odredbam italijanske vlade, zdržale vsake intervencije.

Komedijant D' Annunzio.

Ldu. Berlin, 13. sept. (Čtu.) „Berliner Tageblatt“ poroča iz Berlina: D' Annunzio je za rešitev Reke vpriporil podjetje, ki spominja na Garibaldija, pa je zelo enak opereti. Na čelu prostovoljcev, ki jih je organiziral sam in ki obstojajo iz grenadirjev in naskakujočih čet, je s strojnimi in oklopnimi avtomobili, v petek vkorakal na Reko. Storil je to popolnoma na tihem in brez vednosti vlade. Ta čin je po vsej Italiji povzročil veliko pozornost. Kakor se uradno poroča, je vlada ukrenila proti temu energične korake, ker bi zadeva lahko imela resen konflikt z entento.

Zveza z Reko pretrgana.

Ldu. Beograd, 14. septembra. Iz Bakra se poroča: Zveza z Reko je pretrgana. Ob Rečini stoje Arditi, ki patrolirajo tudi po Reki. Naše oblasti so se umaknile na Sušak. Francozi in Angleži so se zabarikadiral. Naša skladišča so s strojnimi zastražena. Četna drhal je potrgala vse razobesene zavezniške zastave in jih pometala na cesto. Do krvolitja doslej ni prišlo. Ne ve se, kako stališče bo zavzel francoski general napram neredom na Reki.

Zakaj nas hoče Italija odriniti od morja.

To vprašanje si moramo postaviti, če si predložimo veliki napor, s katerim poskuša Italija našo Jugoslavijo oropati ne samo Trsta, Istre in Reke, nego tudi Primorja in poponoma slovenske Dalmacije in njenih otokov. Dalmacija je v resnici ravnotako italijanska kot Sibirija, ker tistih par priseljenih Italijanov pač ne daje deželi značaja in bi tudi ne mogli govoriti o njih, če bi jih propadla Avstrija ne bila negovala kot kaka stara devica svoje kučke. Le protislovan-

skemu delovanju bivše Avstrije se moramo zahvaliti, če vplje danes o italijanski Dalmaciji par Italijanov.

Italiji tedaj ne more biti na srcu italijanstvo teh krajev in dežel, Italija jih tudi ne rabi za svoje gospodarstvo, saj jih ne bo mogla naseliti s svojimi gladnimi ljudmi, ker kraško kamenje ne preradi niti svojih starih prebivalcev, ne rabi dalmatinskega vina in olja, ker sama preveč pridelava teh pridelkov in bo le ugonobila ti panogi dalmatinskega gospodarstva. Iz čisto drugih vzrokov hoče Italija Jugoslovane oropati prostega dohoda do morja, hoče uničiti slovanski živelj na obrežju Jadranskega morja, kjer prebiva že nad tisoč let.

Naša bodočnost zahteva, da se seznanimo z vzroki Italije.

Naš narod ne pozna pomena morja, ne pozna njegove važnosti za gospodarsko in politično moč naroda, zato je pa tako ravnodušen, miren in brezbrizen, zato tudi ne pozna italijanskih vzrokov in namena, ne nastopa proti italijanski zlobnosti, se ne pripravlja na odpor proti hinavski nakani, ki nas hoče gospodarsko zaslužniti in končno uničiti. Ne mislimo samo, da so v nevarnosti najboljši in najzavednejši Slovenci, zavedajmo se, da Italijani ogrožajo vso našo bodočnost.

Ob morju smo, na vratih v svet, tega ne vemo ceniti. Ne zavedamo se, da je od morja odvisen naš razvoj, naša gospodarska bodočnost, saj ga je avstrijska vlada vzgajala le za hlapca in sužnja, ni hotela njegovega gospodarskega razvoja in blagostanja. Duševno samostojen in gospodarsko dobro stoječ narod neče hlapčevati! Nas pa so obsojali v hlapčevanje in zato smo danes dovzetni komaj za strankarsko politiko, se zabavamo nad ostudnimi strankarskimi izbruhi.

Morje ima velikansko privlačno silo, saj hrepenijo po morju vsi narodi. Velika je bila ruska država, velikanska njena moč, ogromno njeno premoženje, toda zadovoljna ruska država ni bila. Kaj je pomagalo Rusiji vse bogastvo, kaj velike plovne reke, kaj Črno morje, kaj vse rodovitne poljane, če pa ni imela prostega dostopa do velikega morja, če ni mogla s svojimi pridelki, s svojim bogastvom v svet.

Rusija je prelila reke krvi, žrtvovala milijone junakov, milijarde svojega premoženja, samo da se pribori k širokemu morju. Večstoletno hrepenenje po morju je negovalo veliko mrzno ruskega naroda do sebičnega Angleža, ki dosedaj še ni privoščil nobenemu narodu gospodarske svobode in razvoja, je rodilo številne vojne s Turčijo, ki je bila v službi tistih, ki se danes nazivljejo z naslovom entente. Rusija je hotela ključ do morja, hotela je Carigrad. Kdor je gospodar Bospora, je gospodar Rusije, sicer ne politično, pač pa gospodarsko. Danes se hoče ententa sama polastiti Bospora, tega ruskega ključa do morja. Ne mislite, da bo Rusija ostala današnja razvalina, ne, izločila bo iz svojega telesa boljševiški gnoj in vstala bo zopet mogočna Rusija, ne caristična, pač pa slovanska.

Pa pustimo tega našega velikega sorodnika, pa pogledimo svoje brate Srbe. Ali se še spominjate, s kakim veseljem so pozdravili srbski junaki morje, ko so si v prvi balkanski vojni priborili dostop do njega, kako so od veselja jokali sinovi Srbije, ko so prvič zagledali veličastno morje. K morju je gnala neka sila te junake! Ali se pa tudi spominjate tistega truda in vneme, s katero je propadla Avstrija se trudila, da je Srbijo oropala s krvjo kupljenega dohoda do morja. Spomnite se, kaka žalost je zavladala v srbskem narodu, ko je bil oguljofan v svojih nadah, oropan prostega dohoda do morja, kako je zasovražilo srbsko srce tisto Avstrijo, ki je smatrala za svojo nalogo le ubijanje Slovanov. Primerjajte oni zlobni trud in napor Avstrije z današnjim Italije, koja je tekom vojne gostolela o „liberta e cultura“, pa povejte, če vidite kak razloček, ali le ta, da Avstriji se je šlo za majhno Srbijo, Italiji pa

se gre za mnogo večjo Jugoslavijo, koje otroci so ob morju in na morju doma, so nadisočletni gospodarji stolet kilometrov morskoga obrežja. In te stare gospodarje hoče Italija oropati njihove posesti, njihovega morja!

Hrvatski narod zna veliko bolj ceniti pomen morja. V vsaki številki strokovnih časopisov najdemo vsak hip članke, ki razpravljajo o našem morju, o našem brodarstvu in o naši mornarici. V slovenskem časopisu pa smeš z lučjo iskati pri belem dnevu kaj o našem morju. (Konec prih.)

Pravicoljub.

Regulacija valute.

Predpogoj in delna ureditev naših finančnih zadev je vsestranska stroga obdačba vojnih dobičkarjev, katere določa naj pa ne velja do poloma, konec vinotoka 1918, temveč se mora raztegniti do dne obdačbe; splošno znana stvar je, da tudi v sedanji po vojni dobi še ravno isti vojni dobičkarji najbolj polnijo svoje, že lik po vojnih dobičkah prenapolnjene žepe, v kar so se med vojno upeljali in imajo prezadostno sredstev.

Najprvo izvršitev tega predloga mora zahtevati vsak pošten in pravicoljuben državljan in kdor zahaja mnogo med razno ljudstvo, se je prav gotovo prepričal, da mnenje istega zahteva, da se najprvo obdačijo vojni dobičkarji.

To obdačenje naj se izvrši čim prej in tudi takoj izvede, ko bode to izvršeno, potem naj se začne z drugimi večjimi davčnimi problemi eventualno z delno oddajo premoženja imovitih državljanov in tako se bode najbolj pravičnim potom prišlo do prave ureditve naših zamotanih finančnih zadev.

Za obdačenje vojnih dobičkarjev predlaga se sledeča lestvica:

Do K	20 000 0 %
od „	20.000 do 30.000 10 %
„	30.000 „ 40.000 15 %
„	40.000 „ 60.000 20 %
„	60.000 „ 100.000 30 %
„	100.000 „ 200.000 40 %
„	200.000 „ 400.000 50 %
„	400.000 „ 600.000 60 %
„	600.000 „ 800.000 70 %
„	800.000 „ 1000.000 80 %
„	1000.000 „ 5000.000 90 %

vsem še večjim vojnim dobičkarjem naj se odvzame ves vojni dobiček presegač pol milijona kron, tako, da tudi največjemu ne ostane več kakor pol milijona kron.

Tako obdačenje ni — mlo rečeno — prav nič pretirano, vpoštevati se mora, da so vrste ljudi med vojno in tudi še sedaj po vojni najbolj živeli; niso poznali pomanjkanja, niso bili posebnim nevernostim izpostavljeni, ko so med tem drugi tvegali življenje, zdravje, porabili poleg tega svoje poprejšnje prihranke, se zadolžili itd. Da je zamogel postati vojni dobičkar le pravi avstrijski patrijot je jasno in dobe naši bivši pregenjanci (n. pr. p. u. in p. v.) za njih muke in trpljenje delno zadoščenje.

Da se bodo vojni dobičkarji posluževali pri svojih napovedih vseh zvijač in pripomočkov, je gotova stvar, radi tega je potreba tozadevnih najstrožjih predpisov, da se bode vse pravično izvršilo. Vpeljati se mora za to obdačenje ne premila denarna in zaporna kazen. Postavimo naj se iz popolnoma zanesljivih oseb komitije, katere bodo vsako napoved vsestransko dobro preresetale in, da bode vsaka podkupljivost, katere ravno tu zna v klasje pognati, izključena. Za vsaki eventualni poskus podkupovanja naj se določi stroga, za kako eventualno izvršeno podkupitev pa najstrožja denarna in zaporna kazen vsem prizadetim.

S tako obdačbo pride najmanj polovica našega papirnatega denarja iz prometa, kar bode za ureditev valute neprecenljive vrednosti.

Pozabiti se ne sme tu, da so vojni dobičkarji pretežno večino svojega denarja založili v nepremičnini, nekaj pa v premičnine; prve bode lahko dognati, a zadnje tudi ne smejo

obdačenju uliti, akoravno je bil pred nedolгим časom neki člankar mnenja, da to ne bo dosegljivo.

Vlada si bode z izpeljavo tega načrtapri državljanih na zaupanju mnogo pridobila, bode pa s tem tudi pripomogla do uspešnega izvrševanja svojih poklicov poštenim bivšim obrnikom trgovcem itd., kateri so bili skozi vojno prizadeti in si radi konkurence po vojnih dobičkarjih ne morejo svoje blivše podjetje zopet spraviti v prejšnji stan.

Mirovni posvet.

Protestni shod proti členu 51.

Ldu. Beograd, 14. sept. V torek dopoldne se bo vršil v Beogradu pod milim nebom velik protestni shod proti členu 51 mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo, ki se tiče, kakor znano, varstva narodnih manjšin in ki vsebuje tudi določila glede trgovskih pogodb in prometa.

Jugoslovanska in romunska delegacija se še nista izrazili, ali podpiseta mir. pogodbo.

Ldu. Lyon, 15. sept. (Brezž.) Jugoslovanska in romunska delegacija snoči nista javili tajništvu mirovne konference, hočeta li podpisati mirovno pogodbo z Nemško Avstrijo. Rok za podpis poteče danes. — Po mnenju lista „Petit Journal“ ni misliti na to, da bi se jima rok podaljšal. Jugoslovanski poslanik v Parizu, Vesnić, je izjavil poročevalcu lista „Petit Parisien“, da dosedaj še ni prejel nikakega tozadevnega navodila iz Beograda. Najbrže bo ostal izvršnik mirovne pogodbe še nadalje pripravljen na podpis.

Besedilo bolgarskih mirovnih pogojev se predložilo grški in romunski delegaciji.

Ldu. Pariz, 14. sept. (DunKU.) „Temps“ poroča, da se je besedilo bolgarskih mirovnih pogojev predložilo grški in romunski delegaciji, ki sta ugovarjali proti nekaterim teritorialnim in gospodarskim določbam. Vrhovni svet se bo najbrž v ponedeljek zvečer zopet bavil z bolgarsko mirovno pogodbo.

V slučaju, da ameriški senat ne ratificira zveze narodov.

Ldu. New-York, 14. septembra (DunKU-Brezž.) Pariški dopisniki poročajo tukajšnjim listom, da bi v slučaju, ako ameriški senat ne ratificira zveze narodov, bila Francija prisiljena, zahtevati proti Nemčiji nove garancije, ker more smatrati garancije, ki so določene v versailleski mirovni pogodbi, samo tedaj za zadostne, ako se ustvari zveza narodov.

Amerika in mirovna pogodba.

Ldu. Amsterdam, 13. septembra (DunKU.) „Times“ poročajo iz Washingtona: Hydecok pravi v svojem manjšinskem poročilu, ki ga je predložil senatu: Ako bi se prejeli izpreminjevalni predlogi, bi izgubila Amerika vse ugodnosti, ki jih nudi mirovna pogodba, predvsem del nemških ladij in pa pravico zapleniti nemško posest, ako bi Nemčija zaostala s plačevanjem odškodnine. Na argument senatorja Lodgeja glede ameriške trgovine z Nemčijo odgovarja, da je ta trgovina v prisetu z drugimi danimi možnostmi brezpomembna. Hydecok zahteva za-to tudi brzo ratifikacijo pogodbe, ker vladni viri za dejanje posojil polagoma usihajo, tako, da bodo morala privatna podjetja skrbeti za kredite, ki naj se dajejo Evropi. Dopisnik „Timesa“ izjavlja, da je manjšinsko poročilo napravilo na nestranskarske senatorje dober vtis.

Zedinjene države ne prevzamejo nobenega mandata.

Ldu. Pariz, 14. sept. (DunKD.) „Echo de Paris“ poroča Londona: Angleška vlada je prejela poročilo, da se je Wilson odločil, da Zedinjene države ne bodo prevzele nobenega mandata, niti v evropski niti v azijski Turčiji.

Politični pregled.

p **Princesa Jelena** je z otroki posetila Njeg. Vel. kralja Petra. Sestane z očetom je bil nadvse gniljiv.

p **Dva poslanca umrli.** Ldu. Beograd, 14. sept. Danes popoldne je umrl eden najuglednejših poslancev radikalne stranke Uroš Lomović. — Včeraj je umrl Andra Cvetković narodni poslanec iz Leskovaškega okraja.

p **Deputacija Prekmurcev v Beogradu.** Te dni so se vrnili iz Beograda pooblaščenici prekmurskega narodnega sosveta, ki so pod vodstvom č. g. kaplana Lejka in g. Viktorja Kukovec predložili osrednji vladi upravne in gospodarske zahteve slovenskega Prekmurja, ter zlasti zahtevali, da se prekliče znani odlok glede delitve Prekmurja, ter uvede za celo Prekmurje enotna avtonomna uprava. Deputaciji je izjavil notranji minister Pribičević, da ni vedel ničesar o uvedbi hrvaške v spodnjem delu Prekmurja in da je pripravljen ugoditi upravnim zahtevam prekmurskih Slovencev. V resnici je izšel takoj na to odlok osrednje vlade, s katerim se celo Prekmurje podredi civilnemu komisarju dr. Lanjšiču, kateremu da uradnišvo na razpolago deželna vlada za Slovenijo. Odposlanstvo se je oglašilo tudi pri vojvodi Mišiču in v vojnem ministertvu, da seznanijo vojaške kroge z vprašanjem železniških zvez v Prekmurju. Sprejem je bil povsod prijazen, le med potom domov je čakalo Prekmurce veliko iznenadenje: usoda Radgone in okolice. Deputacija je vložila takoj pri predsedstvu deželne vlade za Slovenijo energičen protest.

p **Težaven položaj koroških Slovencev onstran demarkacijske črte.** Kaka nevarnost preti našemu življu oziroma tudi nam naklonjenim Nemcem v krajih Koroške, ki so v nemški oblasti, izhaja iz obupnih kliče in poročil, ki prihajajo z onstran demarkacijske črte. Po teh poročilih se že sedaj, ko glede končnoveljavnosti pripadnosti raznih občin sedanjega nemškega področja še ni izpregovorjena zadnja beseda, ponavljajo dejanski napadi na naše ljudi in na vsakogar, o komur Nemci domnevajo, da jim ni dovolj zanesljiv. Najžalostnejše pa se kaže vsa propalost v tem, da se v svoji nebrzdani strasti in nedejsem sovražstvu celo ženske dajo poplensnem takim podlostim. Tako je zavaljal k takim podlostim. Tako je n. pr. pred kratkim v celovski okolici napadla neka ženska 14letno deklico, ki je pasla domačo živino, pretepla otroka, medtem pa kričala: „Ti prokleta Slovenka, ti srbska k...“ mi vam bomo že pokazali, ko enkrat slovenski vojak odidejo s Koroškega. Premalo je bil tepen tvoj oče, pa jih bo že še dobil! Tudi njen oče je bil od tukajšnjih Volkwehrovcev, ki so zdaj v civilu, dne 2. avgusta t. l. s kamenjem napaden in na tla pobit. Omenjena deklica je bila tudi že poprej napadena od dveh fantalinov in tepena. Med svojim surovim ravnanjem pa sta upila: „Živio Slovenci!“ Vse Slovence onstran demarkacijske črte Nemci trajno zasledujejo, jim delajo vse nemogoče neprilike, pošiljajo grozilna in zasramovalna pisma ter jim prete, da jim bodo požgali hiše itd. Iz vsega tega se da posneti, kaj čaka naše koroške brate, ako bi se Nemcem res posrečilo, ugrabiti kak kosček slovenske zemlje, več nego jim je v itak preobili meri že dosedaj prisojeno.

p **Potovanje dr. Brejca po Koroškem.** Ldu. Borovlje 14. sept. Predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Janko Brejc je s spremstvom nadaljeval svoje nadzorovalno potovanje. Obiskal je Žitpolje, Št. Ilj, Logavas, Škofice, Hodiše, Ribnico, Otok, Vetrinje ter Zrelec. Povsod je bil z navdušenjem sprejet. Deputacije iz vseh imenovanih občin so izrazile svojo zvestobo Jugoslaviji in hvaležnost za skrb vlade za slovenski del Koroške. V Vetrinju sta pozdravila predsednika nemški župan in nemška deklica s šopkom. Župan je obljubil lojalnost nemškega prebivalstva. V

Zrelec zbrani zastopniki prebivalstva so posebno naglašali prometne potrebe, zahvalili se za nove cestne zveze, ki so že v delu ter izrazili splošno zadovoljnost s prehrano.

p **Italijani zapuščajo Šibenik.** Vsak dan odhajajo večji ali manjši oddelki iz mesta. Iz Italije prihajajo vsak dan v šibeniško luko veliki tovorni parobrodi, ki so popolnoma prazni ter se potem težko obloženi vračajo v Italijo. Luko zapuščajo po noči. V mestu je še zelo malo vojaštva. Tudi v okolici so že izpraznili vasi Murter, Tribunj in Zloselo.

p **Po naših krajih potuje Francoz Pierre de Launay,** ki proučuje naše razmere. Davi je obiskal v Splitu predsednika pokrajinske vlade.

O **odnošajih Avstrije do svojih sosedov.** Ldu. Luga no, 14. sept. (ČTU) Kar se tiče bodočih odnošajev Avstrije do sosednjega inozemstva, govorijo njena lege in njeni gospodarski interesi sedaj za to, da sklene prijateljstvo z Romunijo in Ogrsko, politična bodočnost pa za to, da se združi z Nemčijo. S Čehoslovaško in z Jugoslavijo hoče Avstrija skleniti trgovske in prometne pogodbe. Da pridejo Habsburžani zopet na krmilo, ni misliti, ker ta dinastija nikakor ni priljubljena in nima za sabo nobene stranke, niti krščansko-socialcev ne. Vse sile mora posvetiti gospodarski obnovi. Predvsem mora začeti izrabljati vodne sile in elektrificirati železnice, da bo Avstrija neodvisna od dobavljenja premoga po Čehoslovakih. Sičar si želi Avstrija federalno ustave po vzorcu švicarskih kononov. Glede razmerja z Italijo je živahen gospodarski promet v interesu obeh držav. Avstrija ne želi drugega kot prirske politične odnošaje, kar pa bo šlo zelo težko, ker mora odstopiti južno Tirolsko.

p **Propadanje vladnih strank na Angleškem.** Ldu. Pariz, 15. septembra. (DunKU) Pri nadomestnih volitvah v Widnesu (Lancaster) je zmagal kandidat delavske stranke Henderson proti kandidatu združenih vladnih strank Fischerju, ki ga je podpiral Lloyd George. Liberalci so glasovali za Hendersona. „Chicago Tribune“ opozarja na neprestane poraze vladnih strank in smatra, da je mogoče, da bo vlada prihodnje dni padla radi vprašanja o podržavljenju premogovnikov.

p **Francosko-češko vojno zedinjenje.** Ldu. Pariz, 15. septembra. (DunKU) „Petit Parisien“ prinaša dolgi intervju s generalom Pellejem o francosko-češkem vojnem zedinjenju, kjer pravi Pelle med drugim: Ne morem si predstavljati kombinacije zveze v kateri bi se Francija in Čehoslovaška ne nahajali na isti strani.

p **Avtonomija južne Tirolske.** Ldu. Dunaj, 15. septembra. (ČTU) Kakor smo poročevali od dobro poučene strani, bo avtonomija nemške južne Tirolske popolna. Italijanska vlada namerava ustanoviti dve pokrajini: pokrajino Trident in pokrajino Hohenegg. Drugo imenovana obsega nemško južno Tirolsko in bo imela nemške šole in nemški sodni jezik; tudi ne bo imela nobene carinske meje s severno Tirolsko. Italijanska pokrajina proti severni Tirolski bo začela pred Tridentom.

Razna poročila.

Vse učne pripomočke na občinske stroške.

r Ldu. Dunaj, 13. septembra. (Čtu.) Na predlog občinskega svetovca Pavla Speiserja, bivšega tajnika društva „Freie Schule“, bodo vsem otrokom na dunajskih ljudskih šolah prihodnje šolsko leto dali vse učne pripomočke, knjige, zvezke itd. na občinske stroške.

Zborovanje čeških duhovnikov.

r Ldu. Brno, 13. septembra. (Čtu.) V Besednem domu je zborovalo okoli 400 čeških duhovnikov iz Moravskega. Obravnavali so smernice glede cerkvenih reform. Pater Kroicher je poročal o uspehu poslanstva, ki je in-

terveniralo v Rimu in je priporočal, da naj se postopa zakonitim putem. Pater Hoffer pa se je izrekel za to, da se cerkvene reforme in posebno odprava celibata izvede via facti.

Zverinstva madžarskih boljševikov.

r Budimpešta, 13. septembra. (Dun. Ku.) Po zaslišanju aretirane komunista Kakasa glede umora žendarmerskega poveljnika Oskarja Ferija in nadporočnika Aleksandra Porhyja in drugih se je dognalo, da so častnike po vrsti odpeljali v klet parlamenta in jih obesili na vodovodnih ceveh. Eden je še živel, ko so odvezali vrvi. Zato so ga teroristi z bojnimi noži suvali v prsa in hrbet, dokler ni umrl. Mrlič so slekli, zvezali, jim obesili 20 kg težke uteži ter jih vrgli v Donavo. Umorili so jih zato, da bi s tem dali znak, naj se vsi žendarmerski častniki odpravijo.

Dnevne vesti.

dn **Strankarstvo cvete.** Predsednik deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je ob sokolskem zletu v Celju zadnjo nedeljo prepovedal, da se Sokole pozdravi v imenu mesta Celje raz mestno hišo, ki tudi ni bila okrašena, kakor je bila običajno ob drugih narodnih praznikih. Okrajno glavarstvo sploh ni izobesilo nobene zastave. Trdi se, da je dal predsednik deželne vlade za Slovenijo gosp. dr. Brejc to prepoved, ker svoj čas niso pozdravili raz mestno hišo v Celju — Orlov.

dn **Sokolski zlet v Celju** je vaestransko sijajno uspel. Podrobnejše poročilo radi pomanjkanja prostora jutri!

dn **Angleščina na naših srednjih šolah.** Kakor se iz Beograda poroča, nameravajo na vseh naših srednjih šolah vpeljati angleščino kot obvezen predmet. Učiteljske moči hočejo dobiti iz Anglije.

dn **Časopis z naslovom „Škandal“** namerava izdajati v Vukovaru Ivo Malinar, bivši urednik „Juga“ in vukovarske „Nove Dobe“. List se bo pečal zlasti z aferami vojnih liferantov in dobičkarjev.

dn **Čiščenje na železnici.** Iz Beograda javljajo: Šef aktivne kontrole prometa je inšpiciral na železniški progi Belgrad—Zagreb in predložil ministertvu, da se okoli 200 nekorrektnih uradnikov in uslužbencev odpusti iz državne službe. Samo takšno sredstvo bo pomagalo napraviti red na tankajšnih železnicah.

dn **Upokojenci drž. železnice** si usojajo vljudno vprašati, kedar se jim že vendar enkrat misli izplačati draginska doklada. Obljubljena je bila že za prve dni avgusta, ker je še do zdaj nismo prejeli.

dn **Redna plovba na Donavi** med Belgradom in Bratislavom se prične 15. t. m. Na ta način bomo imeli direktno zvezo s Čehoslovaško.

dn **Nadzorniki veleposestev,** ki padejo pod agrarno reformo, bi bili zadovoljni, če bi jim glavni poverjenik končno že odmeril nagrado za nadzorovanje, ki je vrše že od mesca marca. Navodila za nadzorovanja pravijo, da morajo nadzorniki in sekvestri vsak mesec predložiti svoj obračun, ker bi sicer zgubili pravico do nagrade. Pri oddelku za trgovino in obrt je to tudi v tem smislu izvrstno urejeno, bil bi torej čas, da se tudi poverjeništvu za agrarno reformo končno zgane in napravi red.

dn **Priporočamo javnim ustanovam, priratnim udruženjem itd.,** da si nabavijo oprsje našega Velikega Kralja Petra I. od umetnika profesor R. Valdeca. Vsak pravi patrijot in prijatelj umetnosti naj zavre slabo izdelane reprodukcije in jih zamenja z resnično umetniškim izlivom tega oprsja in s tem jasno in javno pokaže, da je pravi spoštovalec vstvaritelja našega ujedinjenja. Umetniški izliv tega oprsja stane 500 dinarjev in se naročuje na naslov: Pučka zadruga za štednjo i predujam, Jelačićev trg 5 v Zagrebu.

dn **Petnajstodnevni tečaj za tajnike** pokrajinskih (oblastnih) odborov za zaščito dece priredi državni oddelek za zaščito dece v Belgradu od 15.—30. septembra t. l., na katerem se podajo udeležencem najpotrebnejše instrukcije, pouk in navodila za pravilno vršitev tajniške službe.

dn **Podpore za dijake višjih in srednjih kmetijskih šol.** Iz študijskega fonda za kmetijsko šolstvo je oddal več podpor slušateljem višjih in srednjih kmetijskih šol v domovini in v inozemstvu (Dunaj, Praga, Klosterneuburg), ki jih žele v svrhu svojih študij. Podpore bodo podeljene v taki višini, da omogočijo študij tudi v inozemstvu. Nekolkovanim prošnjam je priložiti študijska spričevala, krstni in domovinski list ter uradno potrjen izkaz o premoženjskih razmerah, v katerem je posebej navesti, ali prosilec uživa že kako ustanovo. Na tozadevno že vložene prošnje se bo istotako oziralo. Prošnje je vložiti do 30. septembra t. l. in jih nasloviti na Slovensko kmetijsko družbo v Ljubljani.

dn **Upravičena zahteva deželanov.** Kakor vidimo, nam deželanom tudi letos ne bo mogoče obiskati te ali one predstave v gledišču, ker nimamo po predstavi nobenega vlaka v nobeno smer. Da bi človek v Ljubljani prenočeval, je čisto izključeno iz enostavnega vzroka, ker prenočišča sploh ni dobiti in je razun tega tudi precej dražja taka ekskurzija, ker je treba upoštevati pri tem še skoro pol prihodnjega dne, neglede na veliko izgubo časa. Slavno železniško ravnanje vljudno prosimo blagohotnega upoštevjanja naše opravičene želje.

dn **Na krov! Vojaški upokojenci,** združimo in organizirajmo se! Pogledimo državne uradnike, učitelje, železničarje itd., vsi so združeni in kako lepe uspehe so si pridobili v socialnem življenju, mi pa pridemo in tavamo okoli kakor jesenske muhe! Torej osnujmo si čvrsto društvo in bolje se nam bo godilo!

dn **Vstop v strojarski tečaj** vojne mornarice. To jesen sprejme naša vojna mornarica v svoj strojarski tečaj v Boki Kotorski 100 mladeničev, ki jih bo izvežbala za strojarsko službo. V tečaj se bodo sprejeli mladeniči, pripadniki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so že izvršili 17., a še ne prekoračili 20. leto. Prošnje je vposlati na »Ministarstvo vojne i mornarice, odelenje za mornaricu«, Beograd do 1. oktobra t. l. Prošnjam je priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico ali dokazilo pristojnosti, 3. npravstveno spričevalo pristojnega okr. glavarstva, 4. spričevalo vojaškega zdravnika, da je sposoben za službo v mornarici da ima dober vid, da točno razlikuje vse barve in da ni spolno bolan, 5. potrdilo očeta (varuha), da isti soglaš, da stopi njegov sin (varovanec) v vojno mornarico in da služi po zvršenem 18. letu in dovršenem strojarskem tečaju kot prostovoljec 2 leti v aktivni službi vojne mornarice, 6. dokazilo dovršene šolske izobrazbe ali prepise spričeval. Prednost imajo oni, ki so dovršili enega ali več razredov kake srednje šole ali so izučeni v katerikoli panogi tehniške stroke, potem oni brez srednje šole, pa so izučeni ključavničarji, kovači, šoferji, elektro-monterji, kurjači ali v koji podobni stroki. Doba tečaja se ne računa kot aktivna služba. »Odeljenje za mornarico« bo prositelje preko pristojnih mestnih komand obvestilo, kdaj da se imajo javiti pri komandi tečaja. Pri mestnih komandah bodo tudi dobili potne liste. Po dovršenem tečaju bodo gojenci, ki so izvršili 18. leto zapri-seženi in kot strojarji 2. reda uvrščeni v mornarico. Do dovršenega 18. leta bodo uvrščeni kot učenci v pomorskem arzenalu ali v kaki drugi delavnici mornarice. Onim, ki bodo hoteli v mornarici dalje služiti, se bo dala možnost, da se izobrazijo v svoji stroki in da dosežejo strojo-upraviteljski čin. — Evidenčni in informativni urad za mornarico v Ljubljani.

dn **Podivjanost mladega dekleta.** 15. letna Bara Medvesek v Zagrebu je napadla z nožem 14 letnega Dragotina Kunsta in mu zadala štiri

nevarne rane. Fanta so spravili v bolnico.

dn Plačati se mu ni ljubilo. V neki zagrebški krčmi je zapil in zajedel neki možki 43 K, nato pa pobegnil kar skozi okno. Slučajno je bil gostilničar hitrejši, ga zunaj pred oknom ulovil ter ga izročil policiji, kjer je ugovorjen povedal, da se piše Žilko Damjanovič, doma iz Prijedora.

dn Nebroj pozdravov pošiljamo vaim prilateljem in prijateljicam, fantje Mirenske doline, in Vam kličemo krepki Nazdar. Na prapor naš prisegamo — nam priča je nebo, — da kamor treba pojdemo, — veselje nam je to. Pred nami gre visok vojščak, — slovenskega rodu, — za njim hili, — kdor je junak, — in nepozna strahu! Tonček Kastelic, Josko Rugelj, Alojzij Bajec, Oto Kolenc, vsi od slov. plan. polka.

dn Na dopis Garje v vašem cenjenem listu z dne 14. sept. 1919 šteje 223 si dovoljujem sledečo pojasniti. Po taksi za lekarnarje v Sloveniji velja 1 lonček masti zoper ardečico po 80 gramov K 12-17, poština in zavoj K 1-85, torej velja skupaj K 14-02. Jaz jo pa razpošiljam za K 7.— Ub. Trnkoczy, lekarnar.

dn Popravek. V članku „Za svobodno trgovino“, 15. vrsta naj se čita namesto „Objednem so uvedli maksimalne cene“, pravilno „Objednem so uvedli minimalne cene“.

Ljubljanske vesti.

I Članom jugoslovanskega novinarskega društva v Ljubljani. Na brzojavni pozdrav jugoslovanskega novinarskega društva v Ljubljani skupščini Hrvatskega novinarskega društva je došel nastopni odgovor: „Jugoslovanskemu novinarskemu društvu v Ljubljani! Skupščina Hrvatskega novinarskega društva v Zagrebu se iskreno zahvaljuje za bratski pozdrav in želi, da se čimprej ujedini v skupni organizaciji za obrambo naših stanovskih interesov, v korist ujedinjenega našega naroda in nove naše ujedinjene domovine.“

I Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“. Prihodnja vaja moškega zbora v četrtek ob 20, ženskega v petek ob 19 uri. Torek in sredo prosta. Odbor.

I Prvi kongres jugoslovanskega ženstva v Beogradu. Danes ob 5. pop. se sestanejo na magistratu zastopnice slovenskih ženskih društev ter vse Slovenke, ki se zanimajo za prvi jugoslovanski ženski kongres v Beogradu dne 21. t. m. Dnevni red: Določitev referentov, razpravljanje o pravih, podrobnosti glede potovanja. Vabljeni so ponovno vsa ženska društva. Doslej so priglasila svojo udeležbo pri kongresu tri ljubljanska ženska društva s približno 12 zastopnicami in splošno slovensko žen. dr. v Mariboru (4 zastopnice). Za polovično vožnjo in stanovanja je poskrbljeno. Nadaljne prijave sprejema do četrtega dop. ga. Minka Govékarjeva, Rimska c. 20.

I Beguncem ki pridejo iz zasedenega ozemlja v Ljubljano, poberejo kontrolni organi potne liste v želez. vozovih, s pripombo, da jih dobe zopet na policijskem ravnateljstvu v Ljubljani. Begunec pride s popoldanskim vlakom v Ljubljano. Vsak se napoti iskat stanovanja, po dolgem iskanju le najde kotiček — ali spaka, brez izkaza o lastovetnosti svoje osebe, se mu prenočišče odreče! Deset ljudi vpraša za policijsko ravnateljstvo; končno najde poslopje. Na zahtevo po poimnem listu, pa mu odgovore, da ga more dobiti šele drugo jutro, ko se ni prišel iz kolodvora. Tako ubogi begunec, ki ne more izkazati identitete ne dobi prenočišča in lahko prenoči na cestil. To vse po krivdi „hitrega“ poslovanja pristojnih oblastil! Lepo sprejemamo naše ljudi! Umestna je hitra odprava!

I Sestanek istrana. U četrtek, 18. septembra u 8 sati u večer obdržavat će se u klupskoj sobi restoracije „Zlatorog“ (kod Narodne kafe) sestanek istrskih begunaca i prija-

telja Istre, na kojem će se razpravljati o važnim unutrašnjim i vanjskim političnim pitanjima. Istrani i prijatelji Istre umoljavaju se za prisustvovanje.

I Ekspozitura Nr. 47 pešpolka, preje gorskega strelskega polka šteje 2 se je iz Šempeterske vojašnice preselila v Belgijsko vojašnico, 3. oddelek.

I Kaj čakaajo? Obleka in drugo za ljubljanske mestne reveže, katero so jugoslovanski dobrotniki iz Amerike ljubljanskemu mestnemu magistratu za razdelitev med nje poslali, še vedno čaka odrešenja. Ali so dotični zaboji že odprti, ali mogoče da ni dovolj osebja za to delo. Že pred mesec dni so bile prošnje (nekolekovane) v to svrhu pri magistratu vložene, pa zdaj še ni nič ali le malo rešenega. Upamo, da je precej blaga, ko gre tako počasi. Mestni reveži, to so pristne ljubljanske srajce, možki in ženske, za katere je to izrečno poslano in tudi od dotičnih poverjenikov potrjeno bilo, že težko čakajo na to razdelitev, jako so potrebni, jesen je tukaj.

I Kot druga ustanovnica je pristopila k „Slovenskemu pevskemu društvu Krakovo-Trnovo“ gospa Antonija Šavs, posestnica v Trnovem s prispevkom 100 K. Čestitamo! Želimo veliko posnemovalk in posnemovalcev!

I Ljubljana se razvija. Piše se nam: Ko sem šel včeraj skozi Zaloško cesto, sem srečal tri dekleta v starosti do 18 let, ki so popevale glasno tako nesramne popevke, da se je zgrajalo vse mimoidoče občinstvo. Na moje posvarilo sem dobil predrzen in vsako dostojnost izključujoč odgovor. Naloga varnostnega organa bi bila, da se pobriga tudi za take osebe.

I Vaje orkestralnega društva „Glasbene Matice“ se vrše kot sledi: v sredo 17. t. m. za drugo violino, v četrtek 18. t. m. za violo in v petek 19. t. m. za čelo in kontrabas in sicer vsakokrat ob pol 6. uri zvečer. Prosim polnoštevilno in točno! Prihodnja skupna vaja bo v ponedeljek 22. t. m. ob 8. uri zvečer. Odbor.

I Sklepni razredi na ljudskih šolah v Ljubljani. Za mladino, ki je doživela peti razred ljudske šole le z zadostnim uspehom in ki vsled tega ne more biti vsprejeta v I. razred kake meščanske šole, ustanove se na ljudskih šolah v Ljubljani šesti razredi kot sklepni razredi, ki v njih počakajo otroci zakonite starosti, da lahko dobe odpustnice. Takšni razredi se odpre: na I. mestni deški ljudski šoli za to šolo ter za žišensko deško ljudsko in za IV. mestno deško ljudsko šolo; na II. mestni deški ljudski šoli za to šolo in pa za III. in IV. mestno deško ljudsko šolo; na I. mestni deški ljudski šoli pri sv. Jakobu za to šolo, na III. mestni deški ljudski šoli za to šolo in pa za deški ljudsko šolo v Sp. Šiški.

I Trije bosi vojaki. Poroča se nam: Pred par dnevi sem naletel na tramvaju na tri bose vojake, ki so govorili srbskohrvatski in ki so bili, kakor so rekli, od 9. polka. Vprašal sem jih, kako to, da nimajo obuvala, pa so mi odgovorili, da so ga po dovršenih orožnih vajah morali oddati, svojega pa da nimajo. — Mogoče je sicer, da so dotičniki lagali ter na kak drug način prišli ob čevlje. Ako je pa resnica, kar so povedali, je res škandalozno, da se kaj takega dopusti.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

V torek 16. sept. zaprio.

V sredo 17. sept. Faun. Abon. B.

V četrtek 18. sept. „Faun“. Abon. E.

V petek 19. sept. „Oče“. Abon. B.

Opera.

V torek 16. sept. Pikova dama. Abonement E.

V sredo 17. sept. Madame Butterfly. Abonement D.

V četrtek 18. sept. Pikova dama. Abonement C.

V soboto 20. sept. „Pikova dama“.

Abon. B.

Pokrajinske vesti.

kr Borovlje. S podporo našega okrajnega glavarstva se ustanovi te dni uradniška kuhinja, ki je že zelo potrebna ne le z ozirom na pretirano visoke cene, ampak tudi z ozirom na kakovost jedil, katere se dobivajo po gostilnah. Dobro bi bilo, ako bi se tudi za revne delavce, posebno za one, ki morajo po več ur daleč hoditi vsak dan domu, kmalu pri nas ustanovila ljudska kuhinja, v kateri bi potrebni ljudje poceni dobivali kosilo in večerjo.

Borovlje. Na koncertu, katerega je priredilo v nedeljo dne 7. septembra v hotelu „Just“ socialnodemokratsko pevsko društvo, je sodelovala tudi naša vojaška godba iz Maribora. Ker so se prireditve udeležili tudi vsi Slovenci iz Borovlj, slovensko uradništvo in učiteljstvo, je veselica dobila popolnoma slovensko lice. Uračunali so se torej vsi oni, ki so namenavali pod socialdemokratsko krinko prirediti nemško manifestacijo. Navzoč je bil tudi general Maister.

kr Borovlje. Tu se mora vsaka puška, predno se odpošlje po pošti, naznaniti pri nekem gospodu, ki pa uraduje samo par ur na dan, ako sploh ni zadržan po drugih opravilih. To seveda zelo ovira redni promet s puškami. Zato bi bilo želeli, da se nadzorovanje uredi malo bolje.

kr Socijalni demokratje v Borovljah in ljudsko glasovanje. — Socijalni demokratje, tudi naši, pravijo, da so mednarodni, da torej za nje niso merodajni narodni, ampak socijalni in gospodarski oziri. Ako bi se res po tem načelu ravnali, bi morali biti vsi za Jugoslavijo. Kajti ako bi prišle Borovlje pod republiko Avstrije, bi bila puškarska obrt v Borovljah uničena, ker bi ne le izgubila skoro ves dosedanj krog odjemalcev, ampak tudi radi tega, ker bi v kratkem morala podležti nevarni konkurenci v Štajrah in dunajskem arzenalu, kjer po mirovni pogodbi ne bodo več smeli izdelovati vojaških pušk, ampak samo lovske puške. Razen tega ima Avstrija v primeri z Jugoslavijo bogato razvilo industrijo, manjka ji pa velikega odjemalskega trga. Ni dvoma torej, da bo avstrijska industrija začela hirati in da se bodo morali industrijski delavci začeti seliti v druge države, posebno v Jugoslavijo, ktera bo v novo nastajajočih industrijskih podjetjih potrebovala ogromno število dobro izšolanih industrijskih delavcev. Jasno je, da v socijalnem in gospodarskem oziru našega delavca čaka boljša bodočnost v Jugoslaviji nego v Avstriji. Avstrija bo morala še mnogo let prenašati največje pomanjkanje živil, katerih cene bodo daleč višje nego v Jugoslaviji, ki ima, že sedaj toliko živil, da jih lahko izvažajo. Ako bi torej naši socijalni demokratje ne hoteli glasovati za Jugoslavijo, bi se ne ravnali po svojih načelih, ampak po slepem šovinizmu naših nemškiharjev.

kr Šmarjeta v Rožu. Po prizadevanju našega župnika Hraha smo priredili v nedeljo dne 7. septembra na Kočuhli zborovanje in veselico, ki je prav dobro uspela. Govorila sta g. general Maister in gđ. dr. Piskernikova.

Svetna vas. Veselica, katero smo v nedeljo dne 7. septembra priredili v Kapli na velikem travniku pri Masarju, je zelo dobro uspela. Iz vseh krajev je prišlo mnogobrojno občinstvo, zlasti iz Borovlj, odkoder se je pripeljal, od občinstva burno pozdravljen tudi naš general Maister. Kot glavni govornik je nastopil gosp. Arnuš iz Kotmarjevasi. Za zabavo sta skrbela dva pevška zbora in godba.

kr Spodnji Rož. Število divjih lovcov in gozdnih tatov se pri nas od dne do dne bolj širi. Dobro bi bilo, da vlada posveti malo več pozornosti varnosti naše divjačine in naših gozdov, kajti če pojde tako naprej, bodo naša lepa lovišča kmalu prazna in naši lepi gozdovi večji del izropani.

kr Spodnji Rož. Radi ukrepa naše vlade, da dobi Velikovec prvi razred gimnazije in učiteljstva. Borovlje pa nič, vlada povsod med ljud-

stvom opravičeno ogorčenje. Nevarnost je velika, da bo ta okolnost na izid ljudskega glasovanja imela slabe posledice. Vlada naj v zadnjem trenutku svoj sklep revidira in naj takoj v Borovljah otvori prvi razred realne gimnazije, kakor je to naše ljudstvo opetovano javno v resolucijah zahtevalo, med tem ko ljudstvo v Podjemi teh zahtev ni nikdar stavilo, ker dobro ve, da svoje otroke lahko pošilja v Maribor ali Celje.

kr Savinjska podružnica SPD. naznanja, da se dne 16. septembra zatvori Frischaufov Dom na Okrešlju in Piskernikova hiša v Logarski dolini; v zadnji koči se bodo pozneje še dobivala prenočišča in vino, ne pa kuhana jedila. Koča na Korošci se zatvori 20. sept. To v vedenje in ravnanje turistom.

kr Iz Celja. Od gospodarskega urada v Celju se nam naznanja, da se bo te dni pričelo z ravpošiljevanjem oziroma z razdeljevanjem ravnokar došlega sladkorja. Razpošiljevanje se bo vršilo potom „Zveze slov. trgovcev“ (Kreditna banka) v Celju in sicer po sledečih cenah: 1. trgovcem na debelo po 7-10 K, 2. razdelilec detajlistom po 7-25 K in 3. konzumentom po 7-80 K in 10 h za vrečo. Vsako prekoračenje teh cen se bo uradno kaznovalo. Na osebo pride pol kilograma. Sladkorja za vkuhanje kakor tudi za obrtnike (gostilničarje in kavarnarje) za enkrat ni nič odkazanega.

kr Na drž. realni gimnaziji v Celju se prične novo šolsko leto 1919/20 s 1. oktobrom. V novem poslopiju, kamor se preseli zavod, je še toliko popravil, da bodo komaj do konca septembra končana. Staršem in dijakom se radi tega naznanja sledeče: Vpisovanje na novo vstopivših učencev v I. razred se vrši 1. oktobra od 8—9. Kar nato je sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, iz veronauka pa le pri zadostnem ali nezadostnem redu. Zadnje šolsko izpričevalo in krstni list je na vsak način predložiti. Vpisovanje od III.—VIII. razreda je 1. oktobra od 8—10. Učenci s ponavljalnim izpitom se oglašijo pri svojem strokovnem učitelju 2. oktobra ob 8, 3. oktobra je slovesna služba božja, 4. okt. se prične redni pouk.

kr Zidanimost. Priznati moramo, da je na naših železnicah po možnosti vzoren red v splošnem, toda o Zidanem mostu se tega ne more vedno trditi. Večerna vlaka iz Maribora in Ljubljane prideta okoli 7—7½ torej že v temi. Razen tega pride še Zagrebčan in navadno stoji še nekaj drugih voz na progi — tako da nastane v tem času cela babilonska zmešnjava: ljudje vstopajo, izstopajo, prestopajo, med vlaki stoje poštni vozički, razsvetljava slaba, gnječa nepopisna in človek skoro ne pride drugače na prosto, kot da med življenjsko nevarnostjo zleze kod pod vagoni na prosto. Razun tega pa se v zadnjem času dan za dnem dogajajo ob takih prilikah žepne tatvine — ni čuda, prilika zato je naravnost fenomenalna. V interesu potujočega občinstva in železnične uprave same je, da se to kako preuredi, ker sicer bo vedno hujše in slabše.

kr Senzacionalna razkritja v Rajhenburgu. Rajhenburg je že širrom domovine znan po svojih verižnikih in tihotapkah. Domače, kakor videmsko orožništvo se je trudilo in pehalo zaslediti one trgovce, ki so zalagali tihotapke s sladkorjem, tobakom, petrolejem in drugim blagom, vendar se jim to dolgo časa ni posrečilo, pa ne po njihovi krivdi. Mnogo tihotapk se zalotili ter ogradili, ali oblast se ni potrudila, da bi iz njih kaj več izvedela. Par kronik kazni ali pa par dni ričeta v Sevnici, pa je bilo gotovo. In kakšen je bil ta zapor! Po dnevi so se sprehajale po Sevnici ali pa pile na stanovanju jetničarja. Vsak dan smo videli prihajati kakšno Rajhenburžanko, ki jim je prinesla jela in pila. Pogostokrat so pa sploh odšle brez kazni. Tako je na pr. videmski orožnik J. zalotil tihotapko iz Rajhenburga v vlaku med Vidmom in Brežicami, ko je ho-

tela izvoziti 50 kg sladkorja. Ker je imela vozni listek do Zagreba, je seveda očitno, kam je bil sladkor namenjen. Orožnik je seveda sladkor zaplenil ter jo tiral na glavarstvo v Brežicah. Tam so pa njenim besedam lepo verovali ter ji sladkor izročili, orožnik pa je odšel z dolgim nosom. Sinoči dne 10. t. m. je pa počilo. Znan verzičnik-dezertjer Urh se je pripeljal z dvema velikima trgovskima kovčkoma v Rajhenburg. Podal se je takoj k trgovcu Matevžu Preskerju in kovčki so mu sledili po tisti poti. Na večer so potem zopet nalagali enega izmed kovčkov na voz. Bil je presneto težak. Drugi je še ostal pri Preskerju. Kovček so potem zapeljali na kolodvor. Transportu pa je skrivaj sledilo orožništvo. Na kolodvoru so kovček odprli in v njem je bilo nad 100 kg sladkorja, ki se je seveda takoj zaplenil. Tudi dezertjerja-verzičnika je orožništvo aretiralo. Imel je pri sebi velik karton egiptovskih cigaret, katere je tudi dobil v trafiki Preskerjevi. Urh je izpovedal, da je plačal sladkor po 22 kron in cigarete po 30 kron. Izgovarjal se je, da on ni kriv. Poslala ga je trdica Slemnjak iz Zagreba, kamor je prišla Preskerjeva soproga ponujati blago. Danes dopoldan smo videli trgovca Preskerja v družbi preiskovalnega sodnika dr. Fischingerja; prišel je bržčas k svojemu prijatelju po svet. Opozorjamo pa oblasti, naj se ne igrajo z ljudstvom. Po Rajhenburgu in okolici vlada takšno razburjenje, da se morejo jesenski izgredi ponoviti, ako oblast ne nastopi takoj z vso strogošljivo nasproti verzičnikom. Je pa to razburjenje tudi popolnoma na mestu, kajti Rajhenburžani že niso videli sladkorja par mesecev in tudi tobak je tam kaj redek, pač pa so ohranili v spominu medvojno paševanje eks-

župana Preskerja. Orožnikom pa častitamo na uspehu! Prepričani smo, da ga bodo znali še povečati navzlic kriklu in grožnjam z gotove strani.

Kr Zahvala. Veselico 6. in 7. t. m. v prid C. M. D. smemo smatrati za uspelo na vse strani. Čisti denarni dohodek znaša 2747 K 54 h. Složno sodelovanje in živo zanimanje za našo velevažno šolsko družbo je pobudilo moči našega mesta in uspeh je tak, da se ga veselimo. Podpisani odbor kot prireditelj izpolnjuje prijetno dolžnost, ko se iskreno zahvaljuje za dobrovoljno sodelovanje krajevni ženski podružnici CMD, gledališkim igralcem, salonskemu orkestru in obrtnemu društvu, nadalje požrtvovalnim darovalcem v blagu in denarju in naposled zavednemu narodnemu občinstvu, ki je prireditelju počastilo z udeležbo v obilnem številu. Ponovna tisočera zahvala vsem, ki so pripomogli k uspehu vsak po svoji Olsbor moške podr. CMD. v Novem mestu.

Kulturni pregled.

kl Konservatorij Glasbene Matice. Gojencem, ki so se doslej vpisali v konservatorij, se naznanja, da se vrše vsprejemni izpiti v torek, sredo in četrtek, v dneh 16. 17. in 18. septembra po sledečem redu: v torek dopoldne ob 9 uri za gojence klavirja; v torek popoldne ob 3 uri za gojence solo petja; v sredo dopoldne ob 9 uri za gojence harmonije in kontrapunkta; v sredo popoldne ob 3 uri za gojence gosli; v četrtek popoldne ob 3 uri za gojence in gojence dramatične šole — izpiti se vrše v dvorani Glasbene Matice, Vegova ulica 7 v II. nadstropju. Vsak gojenec naj prinese k izpitu seboj nekaj muzikalij, etud in končkov za predavanje iz učne stvarine zadnjih

let. Vsi gojenci in gojenke dramatične šole naj se v ponedeljek 15. septembra popoldne ob 3. uri zglasijo v pisarni ravnateljstva, da sprejmejo obvestila glede izpitov.

Gospodarstvo.

Gospodarska odvisnost je najhujša sužnjost, je dejal angleški državnik ter pozival rojake k smotrenemu gospodarstvenemu delu, da se osamosvoje. In nastajali so majhni zavodi, male družbe, ki so rastle in se krepile, ter ne le izirile tuj kapital, temveč razpredle svoje niti malodane po vsem svetu. Pridobile so angleškemu narodu ugled, bogastvo in moč. Tudi majhni narodi, n. pr. Nizozemci I. dr., so si pridobili veljavo edino s svojo gospodarstveno močjo. Veselo gibanje se je začelo zadnji čas tudi med nami Slovenci na gospodarstvenem polju. Ustanavljajo se družbe z o. z., na pr. „Sava“, „Drava“, „Kroacija“, „Impeks“, „Panonija“, „Komerčijalna družba“, „Trgovska zadruga“, ki se pečajo z raznovrstnimi kupčijami, zlasti pa z uvozom in izvozom na debelo. Trgovina in obrt se dvigata in tudi mali trgovci in obrtniki agilno delajo in napredujejo. V pomoč slovenski trgovini, obrti in industriji se je osnoval s slovenskim in hrvaškim kapitalom Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z o. z. v Ljubljani ter vabi k podpisovanju deležev. Čim večja bo deležna glavnica, tem bolje in večje bo lahko njegovo delovanje. Vsakdo, ki mu je mar gospodarški napredek Slovencev, naj podpiše po svoji moči par deležev. S tem naloži svoj denar plodonosno sebi in svojemu narodu v korist. — Delež se obrestuje od dneva vplačila do dneva dviga ter se lahko vsak

čas tudi odpovedo. Zavod je neposredno pod SHS državnim nadzorstvom ter dana polna varnost za deleže in hranilne vloge. — Mobilizirajmo torej svoj kapital, da se osamosvojimo in okrepimo tudi gospodarski. Svež veter agilnega dela je zavel med nami.

Zadnje vesti.

Dva Italijana pribežala iz Reke.

Ldu. Zagreb, 14. septembra. Da se izogneta italijanskemu nasilstvu sta dospela kot begunca z Reke v Zagreb Ruggero Gottardi, predsednik reške demokratične stranke, in Oskar Battestini, tajnik te stranke. (Oba sta nacionalistična Italijana, vendar pa nasprotnika aneksionistične ideje.)

Ker je med Zagrebom in Belgradom telefonska zveza pokvarjena, so izostale najnovejše belgrajske vesti.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Anton Pesek.**
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.

Podpisani javno naznanjam svoj izstop kot načelnik krajevnih organizacij Slovenske Ljudske Stranke za Grosuplje in to zaradi protikmečkega delovanja te, že itak smrtno bojne in korumpirane stranke in izjavljam, da se kot kmet ne morem drugam prištevati kot med vnete pristase „Samostojne Kmetijske Stranke za Slovenijo“. Obenem pozivljam druge kmete, da sledijo mojemu zgledu.

Panova vas, občina Št. Jurij, pošta Grosuplje, 13. septembra 1919.

Anton Rebolj.

* Uredništvo ne prevzame za „Poslano“ nobene odgovornosti.

Poziv

Jugoslov. pomožne akcije iz Amerike.

V skladišču Balkan v Ljubljani se nahajajo naslednje pošiljke iz Amerike, ki naj jih adresati dvignejo tekom 14 dni:

1. Andrej Gustišar, Dolenji Logatec h. št. 19 ima zabojo št. 698, ki mu ga pošilja Joe Mihove 1134 E 60 St. Cleveland OUSA.
2. Jožef Srebot, Neverke 12, p. Št. Peter—Košana na Krasu ima zabojo št. 706, ki mu ga pošilja Jožef Srebot 643 E 160 Str. Cleveland OUSA.
3. Ivan Tomažič 14, Služe, Obrov, Primorsko.
4. Ivan Bracati, St. Maria Magdalena Spodnja 401, Servata (Servola?), Trst ima zabojo št. 406, ki mu ga pošilja Franc Lon, Menort 917, Ala Ave Sheboygan Wis.
5. Franc Rotar, Kal 92, p. Št. Peter na Krasu ima zabojo št. 750, ki mu ga pošilja Ant. Rotar 643 E 160 St. Cleveland OUSA.
6. Anton Žakel, Kalce 30, Logatice, Gorenji Logatec ima zabojo št. 954, ki ga pošilja Franc Ven. S. Malino Žakel 7430 Rigge Ave Chicago Ael.
7. Pavla Vidmar, Logatec 152 pri Ajdovščini ima zabojo št. 705, ki ga pošilja Iv. Vidmar, Is 705, Saranac Ro Cleveland OUSA.
8. Marija Seljak, Planina pri Rakeku 99 ima zabojo št. 639, pošilja ga Franc Seljak 6313 St. Clair Ave Cleveland O.
9. Čič Janez, Vel. Brdo 16, p. Razdrto ima zabojo št. 690, pošilja ga Martin Chich, box 54 Berlin Pa.
10. Marija Sijko, Hrenovice 58, Postojna ima zabojo št. 798, ki ga pošilja Franc Sijko 6107 St. Clair Ave Cleveland OUSA.
11. Ivan Kos, Markč Kosi, Ročinj, ima zabojo št. 645, ki ga pošilja A. Kos 16301 Waterlov Rd Cleveland OUSA.
12. Ana Berginc, Drežnica št. 21, p. Kobarid, ima zabojo št. 411, ki ga pošilja From Jakob Berginc 489 Park St. m. Ivankec Uis USA.
13. Županstvo občine Tolmin ima zabojo št. 313, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet 1052 E 62 St. Cleveland OUSA.
14. Franciška Kos, Trtnik št. 13, p. Dobrodo (Podbrdo?) pri Tolminu ima zabojo št. 706, ki ga pošilja John Rutar, 722 E 163 St. Cleveland OUSA.
15. Marija Pivk, p. Rovte pri Logatecu ima zabojo št. 75, ki ga pošilja George Pivk, Kock Springs Wyo 5.
16. Terezija Gorjanc, 386 E 161 Str. Cleveland OUSA, ki ga pošilja Ivan Gorjanc, 386 E 161 Str. Cleveland OUSA.
17. Berginc Ana, Drežnica 21 pri Kobaridu ima zabojo št. 404, pošilja ga Jack Berginc 489 Park St. USA.
18. Maiko Josip, Tomlinje 11, p. II. Bistrica ima zabojo št. 235, pošilja ga Josip Matko, 115 Moen Dv Rockdille Ill.
19. Terezija Krapš, Podgora 241, p. Idrija, ima zabojo št. 833, ki ga pošilja M. Lapajne, 6614 Schater Ave Cleveland O.
20. Fortunat Marija, Ročinj 21, ima zabojo št. 312, ki ga pošilja P. Križnič, 1239 E 175 St. Cleveland OUSA.
21. Simčič Amališa, Njivice 33, p. Kojško pri Gorici, ima zabojo št. 738, ki ga pošilja Mihael Simčič, 8107 St. Clair Ave Cleveland OUSA.
22. Lipovž (Lipuš) Jožefa, Batuje 24, p. Črniče pri Gorici, ima zabojo št. 712, ki ga pošilja Franc Lipovž (Lipuš) 901 Alhambra Rd.
23. Karolina Furlan, Svino 47, p. Šmarje pri Ajdovščini, ima zabojo št. 725, ki ga pošilja John Furlan, 1306 E 55 St. Cleveland OUSA.
24. Bavčer Franciška, Gradišče 225, p. Ajdovščina, ima zabojo št. 649, ki ga pošilja Anton Bavčer 15929 Saranac Rd Cleveland O.

25. Jugoslav Relief Fond Ljubljana ima zabojo št. 1025, ki ga pošilja Anton Hočvar, Bridgeport ohio 1025.
26. Brožina Marija, 22 Jelšane, Primorje, ima zabojo št. 286, ki ga pošilja Jos. Brožina, 6725 Baiterp. Ave Cleveland OUSA.
27. Pošta (župnija) Višnjagora, Dolenjsko, ima zabojo št. 86, ki ga pošilja From Slovenian Red Cross ot St Josip Church, Joliet Ill.
28. Margareta Maurin, p. Nemška loka 17, Kočevje, ima zabojo št. 162, ki ga pošilja Gor. Maurin, 518 Da 9 Eveleth Minn.
29. Jakob Erlach, Spodnje Doblje, p. Loče pri Beljaku ima zabojo št. 215, ki ga pošilja From Kranezo, 823 Kansas St. San Francisco Calif.
30. Neža Jernej, Mokliče, p. Galicija, Koroško, ima zabojo št. 309, ki ga pošilja Marij Vičič, 1106 E 64 St. Cleveland OUSA.
31. Anton Sgerm, p. Vuhred (Wuchern), Sp. Štajersko ima zabojo št. 537, ki ga pošilja Josip Peruch, 1137 Nikovy St. Joliet Ill.
32. Franc Walburga, Erlach, Sv. Oswald, p. Ivania, Štajersko, ima zabojo št. 316, ki ga pošilja Fr. Walburga Kohler, Wit. USA.
33. Marija Kregar, Ilirska Bistrica 128, ima zabojo št. 674, ki ga pošilja Josip Kregar, 1081 Addison Rd Cleveland OUSA.
34. Ivan Litavac, Mala Bukovica 16, pri Ilirski Bistrici, ima zabojo št. 959, ki ga pošilja Franc Stefančič, Ore Hill.
35. Mihael Vičič, vas Sovze 1, Ilirska Bistrica, ima zabojo št. 232, ki ga pošilja John Vičič, 1654 Dayton, St. Chicago Ill.
36. Andrej Perše, Št. Florjan—Grojna pri Gorici ima zabojo št. 792, ki ga pošilja John Perše, 919 Addison Rd Cleveland O.
37. Koštansk Mar., Gradišče 21 pri Ljubljani, ima zabojo št. 447, ki ga pošilja Mato Koštansk, Virgin Milva.
38. Kristina Beučer (Bavčar), Kosi 105, Ročinj, ima zabojo št. 756, ki ga pošilja Ana Beučer (Bavčar), Saranac Rd Cleveland OUSA.
39. Županstvo Ilirska Bistrica ima zabojo št. 255, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet 1052 E 62 St. Cleveland OUSA.
40. Marija Stefančič, Trnovo 73, Notranjsko, ima zabojo št. 634, ki ga pošilja Joe Princ, 815 Penn. Ave Sheboygan Wis.
41. Marija Kovač, Lokavec 24, Ajdovščina, ima zabojo št. 908, ki ga pošilja August Kovač, 1145 E 55 St. Cleveland OUSA.
42. Blažetič Jos., Kneža, Podmelec 15, ima zabojo št. 6, ki ga pošilja Antou Rojc, 4321 Acorn St. Calumet Mich.
43. Matija Molk, Gornja Planina pri Rakeku ima zabojo št. 855, ki ga pošilja Matija Molk, 1161 Norwood Rd. Cleveland OUSA.
44. Marijana Černetič—Škur, p. Platišče—Prosenico 80, Udine, ima zabojo št. 711, ki ga pošilja Josip Škur, 15519 Hohnes Ave Cleveland Ohio USA.
45. Černe Tereza, Stenice, Kranjsko, ima zabojo št. 973, ki ga pošilja Joe Černe Ore Hill Pa.
46. Boltar Terezija, Ročinj 18 pri Kanalu ima zabojo št. 314, ki ga pošilja John Boltar, 1095 Addison O Cleveland USA.
47. Županstvo občine Divača ima zabojo št. 301, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet, 1052 E 62 St. Cleveland OUSA.
48. Bizjak Marija, p. Lokavice (Lokavec) pri Ajdovščini, ima zabojo št. 727, ki ga pošilja Josip Bizjak, 719 E K 60 St. Cleveland O.
49. Elizabeta Udovič, Planina 58 pri Rakeku, ima zabojo št. 303, ki ga pošilja Matevž Udovič 1086 Addison Ro Cleveland O.
50. Luka Sterklanko (Šterlinko?), Ajba 21, p. Kanal, ima zabojo št. 868, ki mu ga pošilja Jos. Pikš, 6717 Edna Ave Cleveland OUSA.
51. Marija Jug, Čiglinj 6, Golič, Tolmin, pošta Volče, ima zabojo št. 627, ki ga pošilja Mato Ulemak, 726 Holmes Ave Indianapolis Ind.
52. Josip Vuga, Ročinj, p. Kanal, ima zabojo št. 795, ki ga pošilja Sidon. Vuga 919 Addison Ro Cleveland O.

53. Ivana Balant, Spodnja Idrija, ima zabojo št. 129, ki g pošilja Anton Balant, Ely Minn.
54. Marija Podbršček, Št. Martin 75, p. Kojško, ima zabojo št. 896, ki ga pošilja Miha Podbršček, 6107 St. Clair, Ave Cleveland OUSA.
55. Pahor Anton, Miren pri Gorici 22, ima zabojo št. 355, ki ga pošilja Gabrijel Pahor, 258 First Ave Milwaukee Wis USA.
56. Ivan Tomšič, Ilirska Bistrica 107, Trnovo, ima zabojo št. 780, ki ga pošilja Louis Levar, 1018 Ivankee Rd Cleveland OUSA.
57. Marija Uršič, Kobarid 84, ima zabojo št. 628, ki ga pošilja Marija Dugar, 65 Holmes Ave Indianapolis.
58. Katarina Kosovel, Osek, p. Šempas pri Gorici, ima zabojo št. 610, ki ga pošilja Ciril Badalič, 2622 W 21 Place Chicago Ill.
59. Anton Zigoy (Cigoj?), Sv. Križ—Cesta pri Ajdovščini, ima zabojo št. 372, ki ga pošilja Albert Zigoy (Cigoj) 450 Nat S Ave Milwaukee Wis USA.
60. Ivan Petrič, Jurkovač, Planina pri Rakeku, ima zabojo št. 185, ki ga pošilja Peter Mahek (Mašek) Geljert Minn.
61. Ivan Mejak, Landol, Hraše pri Postojni, ima zabojo št. 539, ki ga pošilja Jakob Mejak, 205 Ruby St. Joliet Ill.
62. Antonija Žetko, Laze 16, p. Senožec, ima zabojo št. 529, ki ga pošilja Anton Žetko, 200 Jackson St. Joliet.
63. Franc Kljan, Zagorje 35, Št. Peter na Pivki, ima zabojo št. 568, ki ga pošilja Jos. Šabec, 200 Jackson St. Joliet.
64. Cerkenik Ivana, Kačiče 19, Lokev—Divača, ima zabojo št. 274, ki ga pošilja Rudolf Cerkenik, 1115 Narwood Rd Cleveland OUSA.
65. Pošta (župnija) Logatec, ima zabojo št. 87, ki ga pošilja Slovenian Red cross of St. Joseph Church Joliet Ill.
66. Županstvo občine Kanal ima zabojo št. 724, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet, 1052 E 62 St. Cleveland OUSA.
67. Alojzija Uršič, Kobarid, ima zabojo št. 629, ki ga pošilja Marija Vesek, 2823 W Michigan St. Indianapolis.
68. Leban Marija, Pulubinj 28 pri Tolminu, ima zabojo št. 541, ki ga pošilja Andrej Kavčič, 510 Westernon Peotia Ill.
69. Fornazarič Rozalija, Osek 81, Šempas pri Gorici, ima zabojo št. 329, ki ga pošilja August Toplikar, 131 Ohio Ave Kansas City Kans USA.
70. Franc Potapan, Mala Bukovica 11, Ilirska Bistrica, ima zabojo št. 985, ki ga pošilja Jože Potapan, Ore Hill.
71. Ivan Tomšič, Knežak 30, Trnovo, Kranjsko, ima zabojo št. 605, ki ga pošilja Marija Tomšič, Box 3 Waldez Colorado.
72. Marija Škerl, Vas Dolne, Zornon 7, p. Ilirska Bistrica, ima zabojo št. 856, ki ga pošilja Josip Škerl, 3560 East 82nd St. Cleveland Ohio.
73. Turkovič Jožefa, Bree 4, Jelšane, Notranjsko, ima zabojo št. 912, ki ga pošilja Jos. Turkovič, 1084 E 64 St. Cleveland OUSA.
74. Franciška Nemgar, vas Leze 54, Planina, Rakek, ima zabojo št. 494, ki ga pošilja Franc Nemgar, 117 Jones 6 E Eollet Minn.
75. Ivana Urbas, 182 pri Piekcovih, Spodnja Planina pri Rakeku, ima zabojo št. 815, ki ga pošilja Lonia Urbas, 1415 E 52 Cleveland O.
76. Marija Cucek, Kol 8, St. Peter na Krasu, ima zabojo št. 787, ki ga pošilja Janez Cucek, 702 E 156 St. Collinwood OUSA.
77. Franc Simčič, Vedrian 38, p. Kojško, ima zabojo št. 811, ki ga pošilja Louis Urbas, 1415 E 52 Cleveland O.
78. Bara (3) Drganc, p. Jesenice, ima zabojo št. 955, ki ga pošilja Johan Požgal, Mgnityri.
79. Županstvo občine Jesenice, Kranjsko, ima zabojo št. 751, ki ga pošilja Zveza jugoslovanskih žen in deklet, 1052 E 62 St. Cleveland OUSA.

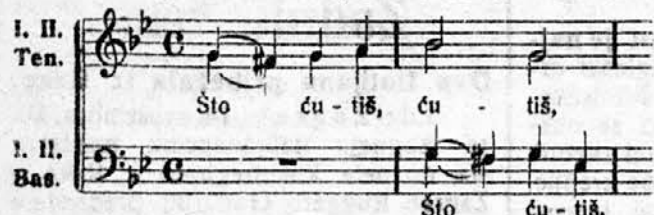
Upravičenci dobe na njih naslovljeno pošiljatev proti potrditvi prejema in nedvomnem dokazu identitete.

Pevci in pevska društva — pozor!

MALA PESMARICA

(žepna izdaja 11 × 15 cm)

Št. 1. Davorin Jenko: Što čutiš, Srbine tužni? Moški zbor.

Št. 2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka. Moški zbor.

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izv. 10 K. — Dobiva se v Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg 8.

Prodaja se:

Prodaja se petrolejska peč, 2 karbidski svetilki in še druge stvari. Naslov pri upravi. 1377

Prodaja se učna violina. Kje pove upravnistvo. 1374

Kobila z žrebcom se prodaja. Poizve se: Karlovska cesta 8. 1383

Moški škornji in čevlji se prodajo. Naslov pove Ano. čni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 1370

Priporočam fino kavo, čokolado, kremo za čevlje, pravo angleško milo, razpošiljam tudi v poštnih zavetih po povzetju in po nizki ceni. Fran Bergant, Ljubljana, Sv. Jakoba trg. 1361

En vagen plokov, razne dimenzije prodam. Prohi so orehovi, hrastovi, jesenovi in črešnjevci. L. Rebolj, Kranj. 1369

Priporočam se partija damskih nogavic, bel in črn sukanec z uamka pismo in vešica pri trdki Jos. Petelin, Ljubljana.

Dve moški in ena ženska suknja ter ženska obleka in drugo napredaj. Pred Škotiho 19/1, od 10.—2.

Kupi se:

Ugoden nakup hiše v sredini mesta! Pojasnila daje Fran Goldman, Križevniška ul. 9. 1378

Linolej 4 × 4 m ali 2 × 2 × 4 m se kupi. Ponudbe pod „Linolej“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 1371

Lepe suhe gobe kupuje po najvišji ceni, Fran Krašković, Št. Jur ob Taboru. 1366

Službe:

Učenka in učenec se sprejmeta takoj s plačo pri L. Rot. Krznar Gradšče 7. 1375

Sprejme se takoj pod ugodnimi pogoji samostojen knjigovodja (star. moč), kateri je ob enem tudi dober stenograf in samostojen korespondent. Pismeneponudbe je poslati pod starejša moč na Anončno ekspedicijo Al. Matelič Ljubljana.

Razno.

Vsaki dan sveže pasterizirano mleko in mlečne izdelke prodaja po maksimalnih cenah od 16 t. m. naprej Mlekarska zveza v Spodnji Šiški, Celovška cesta v trgovini pri Skubicu. 1372

Mesečno sobo iščem z 1 ali 2 posteljama. Pozvedovalec dobi moške čevlje. Ponudbe na pošto ležeče „Svoboda“. 1376

Ivan Stroj
Anica Marn
zaročena

Fotografične plošče, filme, papirje in vse potrebščine — le sveže blago — priporoča
Drogerija in fotomanufaktura „SANITAS“, CELJE
Kolodvorska ul. 5.

Trstje stukadur

se dobi v vsaki množini po najnižji ceni Jeranova ulica št. 11, Ljubljana.

Tvornica Jugoslovanske DIANA Menthol vinovice u Osijeku

traži za pojedine Rayone pouzdane agilne i dobro uvedene

zastupnike ili zastupnice.

Ponude sa naznakom referenca umoljava se na gornju adresu.

Dr. Anton Breclj

prej primarij v Gorici, strokovnjak za notranje in otroške bolezni, zdaj v Ljubljani, na Bregu št. 10 sprejema od 10 do 12 in od 3 do 4.

Prvovrstna sveža slanina

(špeh) od pitanih sremskih prašičev se prodaja začasno vsaki dan na Predovičevi stojnici v Šolskem drevoredu od 1 kg naprej I. vrste (riba) po K 30.—, II. vrste po K 28.— za kg.

Kolobarji

iz suhega, mehkega lesa za podkuriti, v vsaki množini dobavlja

F. & A. Uher

Pisarna: Šelenburg, ul. 4.
Skladišče: Slomškova ul. 12.

Pozor lovci.

Vojne razmere so me prisilile ustaviti razpošiljatev lovskih pušk. Sedaj mi je to zopet omogočeno in se priporočam stariim kakor tudi novim naročnikom. Postregel bodem vedno z prvovrstnim blagom po najnižjih cenah. Valentin Meglič, puškar v Borovljah.

Prodaja se lepo posestvo v okolici Celja.

Gospodarsko poslopje v lepem stanu, njive in travniki v lepi ravnini. Zraven je tudi lep gozd. Eventuelno se lahko prevzame vna živina in vsa gospodarska oprava in oprema. Več se poizve pri Konradu Gorenjaku, Kralja Petra cesta 43, Celje.

VRECE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko)

Najboljši uspeh imajo oglaševati v „Jugoslaviji“, kar je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam vsem lovcem in prijateljem lova v Mariboru in okolici, da sem

otvoril na Tegethovovi cesti št. 18

puškarsko delavnico.

Priporočam se v slučaju potrebe tako glede lovskega orožja, kakor glede municije.

Popravljam hitro in solidno, tudi predelavam orožje in vlagam nove cevi in kopita.

Prodajam in kupujem municijo. Za naklonjenost se priporoča **Josip Strnad**, puškar.

Javna dražba

lepega nerabnega pohištva za kuhinjo, obednico in spalnico, kakor tudi poleg tega več peresnih žimic se bo vršila dne 19. t. m. ob 10. uri dopoldne v skladišču „Balkan“, Ljubljana, Dunajska c. št. 33.

Konkurzna masa Leopolda Fona

ima 206 hl starega deloma belega, deloma rdečega vina

na prodaj.

Vino se prodaja po ugodnih in zmernih cenah. Natančneje se poizve v pisarni konkurznega upravitelja, odvetnika **dr. A. Smoleta**, Ljubljana, Dunajska cesta 20.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z o. z.

v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

4%

čistih brez odbitka.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje, in na

blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Sirite med narod

sledeče knjige in brošure:

1. Koroška. Spisal Carantanus. Pridejan je zemljevid v barvah Koroške. Cena 4 K.
2. Poglavlje o stari slovenski demokraciji. (Gospodarsko polje.) Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Cena 2 K.
3. Naša Istra. Spisal Fran Erjavec. Cena 1 K.
4. Problemi malega naroda. Spisal Abditus. Cena 2 K.
5. Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic, spoznavajmo svojo domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanjih. Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvom!

Dobivajo se v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu ter v vseh knjigarnah.